

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

№ .....

.....2022 г.

ИНСТРУКЦИЯ

за изменение и допълнение на Инструкция № 8121з-78 от 24 януари 2015 г. за реда за осъществяване на задържане, оборудването на помещенията за настаняване на задържани лица и реда в тях в Министерството на вътрешните работи (обн. ДВ, бр. 9 от 2015 г.; изм. и доп. бр. 77 от 2015 г., бр. 30 от 2016 г. и бр. 101 от 2018 г.)

§ 1. В член 12, ал. 5 думите „структурите на МВР“ се заменят с „основните структури на МВР, в които се осъществява задържане на лица“ и се поставя запетая.

§ 2. Член 15 се изменя така:

Чл. 15. (1) Незабавно след задържането задържаното лице се запознава с основанията за задържането и му се предоставя декларация за правата на задържано лице (приложение № 1), която съдържа информация относно следните права:

1. право на достъп до адвокатска защита от момента на задържането или
2. право на безплатна правна помощ от служебен адвокат по реда на Закона за правната помощ;
3. право на информация относно основанията за задържането;
4. право на устен и писмен превод;
5. право да запази мълчание;
6. право на телефонно обаждане, с което да съобщи за своето задържане;
7. право да се свърже с консулските власти на съответната държава, в случай че не е български гражданин, както и право по негово искане незабавно да се уведомят консулските органи на държавата, чийто гражданин е задържаният, чрез Министерството на външните работи; ако задържаният е гражданин на две или повече държави, той може да избере консулските органи на коя държава да бъдат уведомени за задържането му и с които желае да осъществи връзка;
8. право на медицинска помощ;
9. право на информация за срока на задържането, който не може да бъде повече от 24 часа;
10. право да обжалва пред съда законността на задържането;
11. право на свиждания и право да получава колети и храна;
12. право да получи екземпляр от заповедта за задържане.

(2) На задържаното лице се дава възможност да прочете декларацията за правата и му се позволява да я запази през целия период на задържането.

(3) Задържаното лице попълва декларацията за правата по ал. 1 в два екземпляра, като отбелязва и намерението си да упражни или да не упражни правата си. Първият екземпляр от

декларацията за правата се прилага към заповедта за задържане за съхранение в деловодството на съответната структура на МВР, а вторият екземпляр се връчва на задържаното лице. Отказът на задържаното лице да попълни декларация се удостоверява с подписа на един свидетел.

(4) Когато задържаното лице е неграмотно или не е в състояние само да прочете или да попълни декларацията, тя му се прочита и/или се попълва от служител, като волеизявленията се диктуват от самото лице в присъствието на свидетел, който удостоверява тяхната истинност с подписа си.

(5) Задържаното лице има право да обжалва законността на задържането пред районния съд по седалище на органа. Решението на районния съд подлежи на касационно обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс пред съответния административен съд.

(6) На задържаното лице се предоставя възможност да ползва адвокатска защита от момента на задържането му. При декларирано изрично желание тя се осъществява от:

1. защитник, посочен от задържаното лице, като разходите са за негова сметка;
2. защитник по реда на Закона за правната помощ извън случаите по т. 1.

(7) На явно място в помещенията за настаняване на задържани лица се поставя актуален списък на дежурните адвокати, поддържан и предоставен от адвокатския съвет, както и телефони на Националното бюро за правна помощ и на представител на местния адвокатски съвет, който отговаря за определяне на адвокат по Закона за правната помощ.

(8) Дежурният в ОДЦ/ОДЧ или полицейският орган, задържал лицето незабавно уведомява по телефона избрания защитник, а при декларирано изрично желание от задържаното лице за назначаване на защитник по реда на Закона за правната помощ, уведомява представителя на адвокатския съвет за направеното искане за правна помощ, данните на задържаното лице, основанието за задържането му и неговото състояние.

(9) Точният час на уведомяване на защитника, посочен от лицето или представителя на адвокатския съвет по реда на Закона за правната помощ, се отразява в декларацията по ал. 1. В книгата за задържани лица се отбелязва точният час на явяването на защитника в съответната структура на МВР.

(10) Задържаното лице има право на отказ от защитник. Отказът от защитник не е окончателен и може да бъде оттеглен във всеки един момент от лицето. Оттеглянето поражда действие от момента, в който е направено.

(11) За задържането дежурният в ОДЦ/ОДЧ или полицейският орган, задържал лицето е длъжен незабавно да уведоми лице, посочено от задържания.

(12) Когато задържаното лице е непълнолетно незабавно се съобщава на неговия родител, попечител или друго лице, което полага грижи за непълнолетния, с изключение на случаите, когато това е в противоречие с най-добрия интерес на детето. Точният час на уведомяване се отразява в декларацията по ал. 1.

(13) Когато задържаното лице е непълнолетно, участието на защитник е задължително, независимо от направеното от непълнолетния волеизявление.

(14) Когато задържаното лице е непридружен непълнолетен чужденец се уведомява дирекция „Социално подпомагане“ по местопребиваване на непълнолетния.

§ 3. В член 16 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Когато задържаното лице е глухонямо, глухо или няма правата му по чл. 15, ал. 1, и

редът за действие по чл. 19 се разясняват с помощта на тълковник.“

2. Създава се нова ал. 2:

„(2) На задържано лице, което не разбира български език, се предоставя декларация за правата на език, който разбира. В случай че няма декларация за правата на съответния език, задържаното лице се информира устно за правата му, посочени в чл. 15, ал. 1, както и за редът за действие по чл. 19, на разбираем за него език с помощта на преводач. След това съевременно му се предоставя и декларация за правата на този език.“

3. Досегашната ал. 2 става ал. 3 и в нея след думите „ал. 1“ се добавя „и 2“.

4. Досегашната ал. 3 става ал. 4.

§ 4. В чл. 20, ал. 7 думата „структурата“ се заменя с „основната структура“

§ 5. В член 21 се правят следните изменения:

1. В ал. 2 думите „настойник, попечител“ се заменят с „попечител, друго лице, което полага грижи за непълнолетния, социален работник, в случай на непридружен непълнолетен чужденец“.

2. В ал. 5 думите „медицински прегледи“ се заменят със „задържани лица“

§ 6. В член 22 се правят следните изменения:

1. В ал. 2 думите „предаване на съобщението в дипломатическата мисия на съответната държава или тази, която я представлява в Република България“ се заменят с „уведомяване на консулските органи на държавата, чийто гражданин е задържаният, при изразено желание за това от негова страна“.

2. В ал. 3 думите „ал. 1“ се заменят с „ал. 2“.

3. Алинея 5 се изменя така:

„(5) В случай че задържаното лице е с предоставена международна закрила или убежище съгласно Закона за убежището и бежанците или лице, за което е открито производство за предоставяне на международна закрила, се уведомява Държавната агенция за бежанците (ДАБ). Когато задържаното лице е непридружен непълнолетен чужденец, заявил желание за предоставяне на международна закрила в Република България, след регистрирането на молбата от полицейски орган, непълнолетният се предава на ръководителя на регистрационно-приемателен център на ДАБ или на оправомощено от него лице“.

§ 7. В член 25 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думите „отговарящо за тази дейност в структурата на МВР“ се заменят с „определено със заповед на ръководителя на основната структура да отговаря за тази дейност“.

2. В ал. 2 се създава нова т. 3:

„т. 3 бременни жени и майки с деца до три годишна възраст се настаняват отделно, или в помещенията по чл. 5, ал. 1, т. 2, когато са свободни;“

3. Досегашните т. 3 и 4 стават съответно т. 4 и 5.

§ 8. В чл. 38, ал. 2 думата „структурата“ се заменя с „основната структура“.

§ 9. В чл. 42, ал. 4 думите „проведени свиждания“ се заменят с „постъпилите и разходваните суми от/за задържаните лица“.

§ 10. В чл. 43, ал. 2 думите „на длъжностното лице, отговарящо за тази дейност“ се заменят с „от длъжностните лица по чл. 25, ал. 1“.

§ 11. В чл. 46, ал. 1 след думата „срок“ запетаята и думите „което се контролира от длъжностните лица по чл. 25, ал. 1“ се заменят с „от полицейския орган, работещ с лицето или от

оперативния дежурен в ОДЦ/ОДЧ.“

§ 12. В чл. 85 думата „структурата“ се заменя с „основната структура“.

§ 13. В чл. 87, ал. 1, т. 5 думата „иззетите“ и запетаята след нея се заличават.

§ 14. Приложение № 1, към чл. 15, ал. 2 се изменя така:

„Приложение № 1 към чл. 15, ал. 1

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА ПРАВАТА НА ЗАДЪРЖАНО ЛИЦЕ

ЧАСТ ПЪРВА

Ако сте задържан(а), имате следните права:

1. ПОМОЩ ОТ АДВОКАТ/ПРАВО НА ПРАВНА ПОМОЩ

Имате право да ползвате адвокатска защита от момента на задържането. Имате право да говорите с адвокат при условия на поверителност. Адвокатът е независим от полицията и може да Ви подпомогне при защитата на Вашите права и законни интереси. Адвокатската защита може да се осъществява от посочен от Вас защитник, като разходите са за Ваша сметка, или може да получите безплатна правна помощ от служебен адвокат по реда на Закона за правната помощ. Обърнете се към полицейските служители, ако искате да се свържете с адвокат. Полицейските служители ще Ви окажат съдействие и ще Ви предоставят допълнителна информация. Имате и право на отказ от защитник. Отказът от защитник не е окончателен и можете да го оттеглите във всеки един момент и съответно да заявите, че желаете да ползвате адвокатска защита.

2. ПРАВО НА ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ОСНОВАНИЯТА ЗА ЗАДЪРЖАНЕТО

Имате право да узнаете защо сте задържан и какви са правните и фактическите основания за задържането. Ако сте задържан, защото полицейските органи имат данни, че сте извършили престъпление, имате право да получите информация относно това престъпление.

3. ПРАВО НА УСТЕН И ПИСМЕН ПРЕВОД/ПРАВО НА ТЪЛКОВНИК

Ако не говорите или не разбирате български език, имате право безплатно да ползвате услугите на преводач. Декларацията за правата ще Ви бъде предоставена на език, който разбирате. В случай че няма декларация за правата на съответния език, ще бъдете информиран устно за правата Ви на разбираем за Вас език с помощта на преводач. След това своевременно ще Ви бъде предоставена декларация за правата на този език. Ако сте глухоням(а), глух(а) или нем(а) ще бъдете запознат(а) с основанията за задържането Ви, както и ще бъдат разяснени правата Ви на разбираем за Вас език с помощта на тълковник.

4. ПРАВО ДА ЗАПАЗИТЕ МЪЛЧАНИЕ

По време на разпит от полицейските органи не сте длъжен(на) да отговаряте на въпросите относно предполагаемото престъпление. Вашият адвокат може да Ви помогне да вземете решение в тази връзка.

5. УВЕДОМЯВАНЕ НА ДРУГО ЛИЦЕ ОТНОСНО ВАШЕТО ЗАДЪРЖАНЕ/УВЕДОМЯВАНЕ НА КОНСУЛСТВОТО ИЛИ ПОСОЛСТВОТО НА ВАШАТА ДЪРЖАВА

Когато сте задържан(а), имате право на телефонно обаждане, с което да съобщите на член от семейството си или на друго заинтересовано лице за своето задържане.

В случай че не сте български гражданин, имате право да се свържете с консулските власти на съответната държава, както и право да искате незабавно да се уведомяват консулските органи на държавата, чийто гражданин сте, чрез Министерството на външните работи. Ако сте гражданин на две или повече държави, може да изберете консулските органи на коя държава да бъдат уведомени за задържането Ви и с които желаете да бъде осъществена връзка.

6. МЕДИЦИНСКА ПОМОЩ

Когато сте задържан(а), имате право на медицинска помощ. Уведомете полицейските органи, ако имате нужда от медицинска помощ.

7. ПРАВО НА ИНФОРМАЦИЯ ЗА СРОКА НА ЗАДЪРЖАНЕТО

Срокът за задържане започва да тече от момента, в който е ограничено правото Ви на свободно придвижване, като точният час се отбелязва в заповедта за задържане независимо от времето на нейното фактическо издаване. Срокът на задържането не може да бъде повече от 24 часа.

8. ПРАВО ДА ОБЖАЛВАТЕ ПРЕД СЪДА ЗАКОННОСТТА НА ЗАДЪРЖАНЕТО

Имате право да обжалвате законността на задържането пред районния съд по седалището на полицейския орган. Съдът се произнася по жалбата незабавно, като решението му подлежи на касационно обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс пред съответния административен съд.

9. ПРАВО НА СВИЖДАНИЯ И ПРАВО ДА ПОЛУЧАВАТЕ КОЛЕТИ И ХРАНА

Имате право на свиждания, както и право да получавате колети и храна.

10. ПРАВО ДА ПОЛУЧИТЕ ЕКЗЕМПЛЯР ОТ ЗАПОВЕДТА ЗА ЗАДЪРЖАНЕ

Имате право да получите екземпляр от заповедта за задържане, която съдържа фактическите и правни основания за задържането Ви. Може да използвате Вашия екземпляр от заповедта за задържане, за да обжалвате задържането.

Забележка: Ако поради неграмотност или друга причина не сте в състояние сам(а) да прочетете или да попълните декларацията за правата, тя ще Ви се прочете и/или ще се попълни от полицейски служител, като волеизявленията се диктуват от Вас в присъствието на свидетел, който ще удостовери тяхната истинност с подписа си.

ЧАСТ ВТОРА:

Днес, ... 20.....г., в ....ч., подписаният(ата)

.....
(име, презиме, фамилия на задържаното лице)

Удостоверявам, че настоящата декларация за правата на задържано лице ми е предоставена незабавно след задържането ми, като ми е дадена възможност да я прочета и да я запазя за целия период на задържането ми.

Във връзка с горното декларирам, че:

1. .... адвокатска защита по мой избор и за моя сметка **или**
(желая/не желая)

..... адвокатска защита от служебен адвокат по реда на Закона за правната помощ.
(желая/не желая)

Точният час на уведомяване на защитника (дежурен адвокат или платен от задържания адвокат)
е .....

ПОДПИС:

(служител по чл. 15, ал. 8)

2. При задържането ми бях запознат(а) с правните и фактическите основания за задържането ми.

3. Декларацията ми беше предоставена на език, който разбирам.

4. При задържането ми бях запознат(а) с правото ми да запазя мълчание.

5.1. .... член от семейството ми или друго заинтересовано лице да бъде
(желая/не желая)

уведомено за моето задържане.

Точен час на уведомяване на родител, попечител или друго лице, което полага грижи за
непълнолетния .....

ПОДПИС:

(служител по чл. 15, ал. 8)

5.2 ..... да се свържа с консулските власти и да ги уведомя за моето задържане.
(желая/не желая)

(попълва се само когато задържаното лице не е български гражданин).

6.1. .... здравословни/медицински проблеми и/или бременност.
(имам/нямам)

.....
(задържаното лице описва вида на заболяването или симптомите, които налагат консултация с
лекар,)

6.2. .... медицински преглед от лекар по мой избор и за моя сметка **или**
(желая/не желая)

..... медицински преглед от лекар.
(желая/не желая)

6.3. .... необходимост от спазване на режим по медицинско предписание
(имам/нямам)

или диета, изискващи .....

.....
(описват се хранителните продукти, които могат да бъдат консумирани и честота на хранене)

7. Запознат(а) съм, че срокът на задържането не може да бъде повече от 24 часа.

8. Запознат(а) съм, че имам право да обжалвам законността на задържането си пред съда.
9. Запознат(а) съм, че имам право на свиждания, както и право да получавам колети и храна.
10. Получих екземпляр от декларацията за правата ми като задържано лице.

ПОДПИС:

(задържано лице)

Декларацията попълних с помощта на преводача/тълковника

.....
.....
(име, презиме, фамилия и постоянен адрес)

ПОДПИС:

(задържано лице)

ПОДПИС:

(преводач/тълковник)

Поради неграмотност или друга причина не съм в състояние сам(а) да прочете/попълня декларацията за правата, поради което тя ми беше прочетена и/или попълнена от полицейски служител, който отрази волеизявленията ми, диктувани от мен, в присъствието на свидетел, който ще удостовери тяхната истинност с подписа си.

Служител:.....

.....
(име, презиме, фамилия, длъжност и структура на МВР, в която работи)

ПОДПИС:

(служител)

Свидетел:.....

.....
(име, презиме, фамилия и постоянен адрес)

ПОДПИС:

(свидетел)

Отказът на лицето да подпише декларацията се удостоверява с подпис на свидетеля:

.....
.....
име, презиме, фамилия и постоянен адрес)

ПОДПИС:

(свидетел)

Забележка: Декларацията за правата на задържано лице се попълва в два екземпляра - един се прилага към екземпляра на заповедта за задържане, който се прилага към дело, и един се дава на задържаното лице.“

§ 15. В приложение № 2 към чл. 17 в графа 2 пред думата „дата“ се добавя „№“ и се поставя запетая.

§ 16. В приложение № 3 към чл. 87, ал. 1, т. 5 в наименованието на книгата думата „иззетите“ и запетаята след нея се заличават.

Заключителна разпоредба

§ 17. Инструкцията влиза в сила от 1 октомври 2022 г.

МИНИСТЪР:

Бойко Рашков